

Hongertocht

Door de De Rijk trokken tientallen vreemdelingen met fietsen, soms een handkar of een bakfiets. Eén keer lag op zo'n bakfiets een dode man, onderweg overleden, omgekomen van de honger en de kou. Het was in de oorlogswinter van 1945. Ik was 18.

Ik voelde mij machteloos, helemaal als er iemand aanbelde om wat brood. Ook wij moesten maar zien hoe we aan tarwe kwamen.

Gelukkig waren er boeren die mijn vader de dominee persoonlijk kenden en die ons wel wilden helpen. Brood was op de bon en met die 400 gram in de week kon je niet veel. Omdat we zelf in onze omgespitte tuin groenten en aardappelen kweekten hadden we het nog redelijk, maar daarmee was alles gezegd.

Op een middag fietste ik over de dijk, toen ik een vrouw inhaalde die moeizaam haar fiets voortduwde, met op de bagagedrager een zware zak aardappelen. Haar achterband was plat als een dubbeltje en ik zag dat ze huilde. Ik vroeg of ze nog ver moest.

Ze zei dat ze naar Amsterdam moest, waar ze woonde. Maar als ze eerst maar bij haar familie in Krommenie was, die zouden haar wel helpen met het plakken van de band. En daar kon ze ook wel slapen.

Krommenie was nog een heel eind, ze zag er doodvermoeid uit. Ik stelde voor dat ik de zak aardappels achterop zou nemen. Opgelucht keek ze me aan. Ze vroeg of ik m bij haar familie in Krommenie zou willen brengen. Kennelijk dacht ze er niet aan dat ik er met die zak vandoor zou kunnen gaan. Ze gaf me het adres en ze bedankte me uitbundig. Ik liet haar alleen achter, voortsjokkend over de dijk. Ik reed naar Krommenie, ik vond de straat. De hele familie kwam naar buiten, blij vanwege de aardappelen, en dat hun familielid er aan kwam. Ze hadden zich al ongerust gemaakt.

Ook hier werd ik uitbundig bedankt en ik stapte weer op mijn fiets om naar mijn uiteindelijke doel te gaan. Waar was ik naar op weg toen ik haar inhaalde? Ik weet het absoluut niet meer.

Hans Keuning